

॥ १७ ॥ १८ ॥ छंदतः इच्छातः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ आरण्यं अरणीसंपुटं ॥ २७ ॥ समुत्थानसमागतं भीमादीनां समुत्थानं च धर्मराजेन सह समागतं संमेलनं चेति समा

यद्यपि स्वेन रूपेण चरिष्यथ महीमिमां ॥ नवो विज्ञास्यते कश्चिन्निपुलोकेषु भारत ॥ १७ ॥ वर्षत्रयोदशमिदं मत्प्रसादात्कुरुद्वहाः ॥ विराटनगरे गूढा अविज्ञाताश्च
रिष्यथ ॥ १८ ॥ यद्वः संकल्पितं रूपं मनसा यस्य यादृशं ॥ तादृशं तादृशं सर्वं छंदतो धारयिष्यथ ॥ १९ ॥ अरणी सहितं चेदं ब्राह्मणाय प्रयच्छत ॥ जिज्ञासार्थं मया त्वे
तदाहृतं मृगरूपिणा ॥ २० ॥ प्रवृणीष्वपरं सौम्यवरमिष्टं ददानिते ॥ न तृप्यामि न रश्रेष्ठ प्रयच्छन्वैवरांस्तथा ॥ २१ ॥ तृतीयं गृह्यतां पुत्रवरमप्रतिमं महत् ॥ त्वं
हि मत्प्रभवो राजन् विदुरश्च ममांशजः ॥ २२ ॥ युधिष्ठिर उवाच देवदेवो मया दृष्टो भवान् साक्षात्सनातनः ॥ यंददासिवरं तुष्टं ग्रहीष्याम्यहंपितः ॥ २३ ॥
जयेयं लोभमोहौ च क्रोधं चाहं सदा विभो ॥ दाने तपसि सत्ये च मनो मे सततं भवेत् ॥ २४ ॥ धर्म उवाच उपपन्नो गुणैरेतैः स्वभावेनासि पांडव ॥ भवान् धर्मः
पुनश्चैव यथोक्तं ते भविष्यति ॥ २५ ॥ वैशंपायन उवाच इत्युक्त्वा तर्दधे धर्मो भगवाँल्लोकभावनः ॥ समेताः पांडवाश्चैव सुखसुप्ता मनस्विनः ॥ २६ ॥ उपे
त्य चाश्रमं वीराः सर्व एव गतक्लमाः ॥ आरण्यं ददुस्तस्मै ब्राह्मणाय तपस्विने ॥ २७ ॥ इदं समुत्थानसमागतं महत्पितुश्च पुत्रस्य च कीर्तिवर्धनं ॥ पठन्नरः स्याद्वि
जितेन्द्रियो वशी स पुत्रपौत्रः शतवर्षभाग्भवेत् ॥ २८ ॥ न चाप्यधर्मेन सुहृद्भिर्भेदने परस्वहारे परदारमर्शने ॥ कदर्यभावे न रमेन्मनः सदानृणां सदाख्यानमिदं वि
जानतां ॥ २९ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि आरण्यप० नकुलादिजीवनादिवरप्राप्तौ चतुर्दशाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३१४ ॥ ॥ ७३ ॥
वैशंपायन उवाच धर्मेण तेभ्यनुज्ञाताः पांडवाः सत्यविक्रमाः ॥ अज्ञातवासं वत्स्यंतश्छन्नावर्षत्रयोदशं ॥ १ ॥ उपोषविष्टा विद्वांसः सहिताः संशितव्रताः ॥
येतद्भक्तावसंति स्म वनवासे तपस्विनः ॥ २ ॥ तानब्रुवन् महात्मानः स्थिताः प्रांजलयस्तदा ॥ अभ्यनुज्ञापयिष्यंतस्तं निवासं धृतव्रताः ॥ ३ ॥ विदितं भवतां सर्वं
धार्तराष्ट्रैर्यथा वयं ॥ छद्मनाहृतं राज्याश्चानयाश्च बहुशः कृताः ॥ ४ ॥ उषिताश्च वने रुच्छे वयं द्वादशवत्सरान् ॥ अज्ञातवाससमयं शेषं वर्षत्रयोदशं ॥ ५ ॥ तद्व
सामो वयं छन्नास्तदनुज्ञातुमर्हथ ॥ सुयोधनश्च दुष्टात्मा कर्णश्च सहसौबलः ॥ ६ ॥

हारः पितुर्धर्मस्य पुत्रस्य युधिष्ठिरस्य चात्समागतमिति समासैकदेशभूतमप्यनुवर्तते ॥ २८ ॥ कदर्यभावे कार्पण्ये सदाख्यानं शुभाख्यानं ॥ २९ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भास्वभावादीपे चतुर्द
शाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३१४ ॥ ॥ ७३ ॥ धर्मेणेति वत्स्यंतः वस्तुमिच्छंतः ॥ १ ॥ २ ॥ स्थिताः स्वधर्मनिष्ठाः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥